

VUODEN 2021 TALOUSARVION, TALOUSSUUNNITELMAN 2021-2024 SEKÄ
INVESTOINTISUUNNITELMAN 2021-2025 HYVÄKSYMINEN

227/1.05/2020

KHALL § 372

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa päätetään myös yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää, millä tasolla talousarvio on sitova valtuustoon nähden (= määrärahataso). Määrärahojen lisäksi talousarviota on noudatettava myös toiminnallisten tavoitteiden osalta. Talousarvion hyväksymisen jälkeen kaupunginhallitus hyväksyy tammikuussa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Täytäntöönpano-ohjeissa annetaan tarkempia ohjeita ja määräyksiä.

Kuluva vuosi on ollut koko maailmassa poikkeuksellinen koronaepidemian vuoksi. Maassamme valtion taloudelliset tukitoimet kunnille ovat kuitenkin olleet mittavat. Tukitoimien ja säästyneiden erikoissairaanhoidon kulujen vuoksi kuluva vuosi muodostuu kahden negatiivisen vuoden jälkeen ylijäämäinen. Negatiivisista tilikausista huolimatta Oulaisten kaupungin taseessa on kuitenkin 31.12.2019 tilinpäätöksen mukaan vielä ylijäämää n. 1,9 milj.€, eikä taloussuunnitelmassa siten ole aiemmista vuosista aiheutuvaa tasapainottamisvelvoitetta.

Talousarvio 2021

Vuoden 2021 talousarvion sekä talous- ja investointisuunnitelman laatiminen aloitettiin kaupunginhallituksen syyskuussa antaman talousraamin pohjalta.

Talusraami laadittiin niukasti ylijäämäiseksi n. 20.000 €. Hallintokuntien esitykset saatiin lokakuun alussa ja esitysten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui n. 1,6 milj.€. Kaupunginhallituksen antamassa talusraamissa pysyvät sivistystoimi, tekninen toimi sekä yleishallinto. Perusturva esitti n. 2 milj.€ lisäystä talusraamiin palveluiden tarpeiden kattamiseksi.

Hallintokuntien esityksiin verotulot ja valtionosuudet on päivitetty lokakuun ennusteiden mukaan. Tuloverot nousivat talusraamiin nähden n. 242.000 € ja yhteisöveroihin on laskettu mukaan kuntien ryhmäosuuden nousu 10 % sekä varhaiskasvatusmaksujen alentaminen (2 %:n pysyvä korotus). Verotulojen lisäys talusraamiin on yhteensä 554.000 €. Valtionosuudet nousivat marraskuun ennusteen mukaan vielä 97.871 €.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunginvaltuusto päätti veroperusteista 12.11.2020 ja tuloveroprosentin pitämisestä kuluvan vuoden tasolla 22,00 %:ssa. Kunnallisverotuloiksi talousarvioon 2021 arvioidaan 22.742.000 €, kiinteistöverotuloiksi 2.200.000 €, yhteisöveron osuudeksi 2.112.000 € ja verotuloiksi yhteensä 27.054.000 €.

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,12 prosenttiyksikköä (25,51 % > 25,63 %).

Oulaisten valtionosuudet vuodelle 2021 ovat yhteensä 27.289.731 €, siitä veromenetystenkompensaation osuus on 3.773.157 €. Lopullinen valtionosuus vahvistetaan vuoden 2020 loppuun mennessä.

Talousarvion 2020 henkilöstökulut

Palkkoihin arvioidaan nousua sopimuskorotusten verran yhteensä 1,5 % koko talousarviovuodelle. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi on 1.4.2020-28.2.2022. Vuoden 2021 sopimuskorotukset ovat 1,8 %. Koko sopimuskauden korotus on yhteensä 3,04 %, kun v. 2020 sopimuskorotukset ovat olleet yhteensä 1,22 %.

Oulaisissa on toteutettu henkilöstön työtehtävien vaativuuden arviointia (TVA) v. 2019 aikana ja sen vaikutus näkyy myös talousarviossa, kun henkilöstökuluja verrataan v. 2019 toteutumaan.

Talousarvion katteet

Talousarvion toimintakate on – 52.678.579 €, vuosikate 2.514.741 € ja talousarvioon sisältyvät käyttöomaisuuden poistot (2.569.741 €). Rahoitus tuotot ja -kulut ovat n. 850.000 €. Poistoissa on huomioitu olemassa oleva käyttöomaisuus sekä ensi vuodelle siirtyvät investoinnit. Talousarvion ylijäämä on +/- 0,00 €.

Investoinnit

Investointeja talousarvioesityksessä on n. 3,3 milj.€ ja nettoinvestoinnit ovat 3,2 milj.€. Talousarvioesityksessä on esitetty investoinnit vuodelle 2021 sekä suunnitelmavuodet 2022-2025. Talousarviossa on osio investoinneista vuodelle 2021 sekä vuosille 2022-2025 on oma osio, jossa vuoden 2021 investoinnit ovat sitovia ja tulevat vuodet ohjeellisia. Perustelulomakkeissa olevat toteutusvuodet voivat olla erilaiset, koska investointiesityksiä joudutaan usein siirtämään seuraavalle suunnitelmakaudelle.

Rahoituslaskelman mukaan kaupungin lainamäärä lyhenee n. 500.000 € vuonna 2021. Talousarvioesitykseen sisältyy sijoitusvarojen käyttöä n. 1,2 milj.€ (rahoituslaskelman viimeinen rivi). Taloussuunnitelma laaditaan vuosille 2022-2024 vuoden 2021 talousarvion pohjalta.

Taloussuunnitelma 2022-2024

Taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 on laadittu vuoden 2021 talousarvion pohjalta tuloslaskelman ja rahoituslaskelman muotoon. Investointisuunnitelma on hanke- ja projektitasoisena esitetty vuoteen 2025 saakka. Taloussuunnitelman tuloslaskelma on hieman ylijäämäinen suunnitelmavuosina. 2022 vuonna 130.000 €, 2023 vuonna 87.500 € ja 2024 vuonna 129.900 €.

Suunnitelmavuodelle 2022 kunnallisveroperusteena on 22,00 % ja kiinteistöverotulot on esitetty kuluvan vuoden tasoisina. Suunnitelmavuosiin 2023-2024 on arvioitu sote-uudistuksen vaikutukset. Vaikutukset näkyvät perusturvan toimintakatteen vähentymisenä sekä verorahoituksen merkittävänä laskuna. Sote-uudistuksen myötä perusturvan tulot- ja menot poistuvat. Vuokratuloja sotekiinteistöistä on arvioitu 1,5 milj.€/vuosi 2023 ja 2024 vuosille.

Sote-uudistus vaikuttaa valtionosuuksiin sekä verotuloihin. Kunnallisverotulot on arvioitu 8,74 % mukaan. Suunnitelmakaudella on odotettavissa, että laskevan väestönkehityksen ja alhaisen syntyvyyden vuoksi koululaisten määrä kaupungissa vähenee, kun ikäluokat pienenevät. Kaupungin perusopetuksen kouluverkkoa joudutaan myös tarkastelemaan kriittisesti, mikäli kaupungin peruskouluikäisten määrä edelleen laskee.

Koko suunnitelmakauden kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen kohta säilyy positiivisena. Korkotason lievä nousu on odotettavissa suunnitelmakauden loppuvuosina, mutta nykyisen investointisuunnitelman perusteella samaan aikaan kaupungin lainamäärän kasvu taittuu ja kääntyy hieman laskuun. Lainamäärä laskee vuosina 2021–2024 yhteensä 0,730 milj.€.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2021 talousarvion, taloussuunnitelman 2021-2024 sekä investoinnit 2021-2025.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.